

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/316/2021
Identifikačné číslo spisu: 3717208402
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3717208402.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloleté dieťa C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XXX, F. W., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, so sídlom Centrum 8/12, Považská Bystrica dieťa rodičov: matky B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/X, N. - F. I., zastúpenej Advokátska kancelária Mestická, Slovíková, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 6, Žilina, IČO: 36 421 910 a otca P. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXXX/XXX, F. W., zastúpeného JUDr. Róbertom Faturom, advokátom so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, o zmenu rozhodnutia o zverení maloletého do striedavej starostlivosti oboch rodičov, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 8P/9/2017, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 18. októbra 2018, č.k. 4CoP/35/2018-384, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým výrokom rozsudku zo dňa 18. októbra 2018, č.k. 4CoP/35/2018-384 Krajský súd v Trenčíne (ďalej ako „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej ako „súd prvej inštancie“) č.k. 8P/9/2017-186 zo dňa 28. februára 2018, v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 29. marca 2018, č.k. 8P/9/2017-187.

2. Odvolací súd považoval právny názor súdu prvej inštancie o nesplnení predpokladov na zmenu osobnej starostlivosti o maloletého, o potrebe upraviť styk maloletého s rodičmi a nariadiť výchovné opatrenie rodičom za správny a v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, ktorým zistil skutočný stav veci. V odôvodnení svojho rozsudku jasne uviedol, ktoré dôkazy považoval za rozhodujúce, z akých záverov vychádzal, ako právne vec posúdil a vyporiadal sa so všetkými námietkami účastníkov. Správne vyhodnotil, že je v najlepšom záujme maloletého, aby zostala zachovaná striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletého v dvojtýždňových intervaloch. Súd prvej inštancie vykonal a

identifikoval dôkazy, ktoré sa podieľajú na vytvorení obsahu najlepšieho záujmu maloletého, a to najmä výsluch maloletého, správy a vyjadrenia kolízneho opatrovníka. Nesporným bolo, že rodičia maloletého nedokážu spolu riadne komunikovať ohľadne starostlivosti o maloletého a dochádza medzi nimi k nezhodám. Toto zistenie súd prvej inštancie správne vyhodnotil, keď obom rodičom uložil výchovné opatrenie.

3. Za správny odvolací súd považoval rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výrokovej časti o úprave styku rodičov s maloletým vzhľadom k tomu, že rodičia sa neboli schopní dohodnúť o úprave styku počas Vianoc, Silvestra, Nového roka, jarných prázdnin a takáto úprava je v záujme maloletého. Správne konštatoval, že počas letných prázdnin a Veľkonočných sviatkov nie je potrebné styk upraviť. Súd prvej inštancie sa riadne vypořiadal aj s navrhovanou úpravou styku v ostatné sviatočné dni, ako aj zákazu matke ponechávať maloletého v rodine F., uloženia povinnosti matke zabezpečiť účasť maloletého na krúžkoch v čase, keď je maloletý v jej starostlivosti, uloženia povinnosti matke refundovať otcovi cestovné náklady dochádzky maloletého do školy v čase starostlivosti u matky. Odvolací súd v celom rozsahu poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal otec mal. detí (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzoval z § 420 písm. d) a § 421 CSP.

5. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal na to, že zákon o rodine hovorí, že ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností. Dovolateľ poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom vyslovil názor, že nie je podstatné, aby ten ktorý rodič bol presne v daný deň uvádzanej udalosti s dieťaťom, pričom súd pri uvedenom neprihliada na záujem rodiča, ale výlučne na záujem dieťaťa. Je nespravodlivé a nelogické, aby rovnaká argumentácia súdu neplatila aj na sviatky, ktoré súdy upravili. Súd sa s obdobnými situáciami vysporiadal rôzne. Z týchto dôvodov dovolateľ považoval rozhodnutie súdu za nesprávne, straniace záujmom matky. Z odôvodnenia rozsudku nie je jasné, prečo sa súdy rozhodli zmeniť režim striedavej starostlivosti pri vybraných sviatkoch a pri iných sviatkoch a iný pre dieťa výnimočných dňoch ponechali režim striedavej starostlivosti nezmenený. Takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie v spojitosti s rozhodnutím odvolacieho súdu je arbitrárne.

6. Súdy zmenu v režime striedavej starostlivosti vykonali svojvoľne, nehľadiac na záujmy maloletého, bez toho, aby bola dokázaná zmena pomerov, ktorá by mala dlhodobý charakter. Súdy za takúto zmenu pomerov považovali komunikačný problém medzi rodičmi. Avšak z rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že komunikačný problém bol súdu známy už v konaní o rozvode. Uvedené odôvodnenie súdu je nedostatočné. Súd svojím rozhodnutím zmenil pôvodné rozhodnutie súdu o striedavej starostlivosti, pričom v zmysle súdnej praxe nemal na takúto zmenu oprávnenie. Súd navyše takúto zmenu rozhodnutia o striedavej starostlivosti spravil bez ohľadu na záujem maloletého. Aplikčné problémy rozhodnutia sa prejavili v decembri 2018 počas vianočných sviatkov a Silvestra, a to tak, že maloletý bol v zmysle rozhodnutia u otca 7 dní, potom 4 dni u matky, následne 3 dni u otca, potom 16 hod. u matky a následne 32 hod. u otca.

7. Dovolateľ navrhol zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a v časti napadnutej dovolaním zrušiť a ponechať režim striedavej starostlivosti v pôvodnom rozsahu tak, ako ju určil Okresný súd Považská Bystrica spis. zn. 3P/72/2015-164 v spojitosti Krajským súdom v Trenčíne spis. zn. 6CoP/19/2016-202, alternatívne zmeniť režim striedavej starostlivosti rodičov o maloletého v zmysle návrhu otca uvedeného v dovolaní.

8. Matka ani kolízny opatrovník maloletého sa k dovolaniu otca nevyjadrili.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho

súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

10. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z § 421 a § 420 písm. d) CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. d) CSP

11. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 písm. d) CSP, t.j. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie. Poukazoval pritom na predchádzajúce rozhodnutie s tým, že navrhuje ponechať režim striedavej starostlivosti v pôvodnom rozsahu tak, ako ju určil Okresný súd Považská Bystrica spis. zn. 3P/72/2015-164 v spojitosti Krajským súdom v Trenčíne spis. zn. 6CoP/19/2016-202, alternatívne zmeniť režim striedavej starostlivosti rodičov o maloletého v zmysle návrhu otca uvedeného v dovolaní. Dovolací súd konštatuje, že tento predchádzajúci rozsudok nevytvára prekážku res iudicata, a preto existencia právnej vady v zmysle § 420, písm. d) CSP nebola zistená.

12. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie a stotožnil sa so zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením veci súdom prvej inštancie s tým, že sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie. Uvedený postup je v súlade s § 387 ods. 2 CSP, ktoré umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením súdu prvej inštancie a napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdí, keď pod vecnou správnosťou je potrebné rozumieť správne zistenie skutkového stavu, správnu aplikáciu a interpretáciu príslušnej hmotnoprávnej normy na zistený skutkový stav a zároveň aj skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané v súlade s ustanoveniami procesného práva. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Dovolací súd má za to, že je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadili a ako ich posudzovali. Súdy nižších inštancií odôvodnili svoje rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Z ich odôvodnení vyplýva čoho sa rodičia domáhali, ako sa vo veci vyjadril kolízny opatrovník maloletého, súd prvej inštancie uviedol v čom nastala zmena pomerov, vypočul maloletého ako aj jasne a zrozumiteľne vysvetlil v bode 71. odôvodnenia svojho rozhodnutia prečo pristúpil k čiastočnej úprave starostlivosti o maloletého počas niektorých sviatkov a prázdnin a zároveň prečo nepovažoval za potrebné upraviť starostlivosť o maloletého počas veľkonočných sviatkov a letných prázdnin. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov nižších inštancií nevyplýva nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že súdy nižších inštancií svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnili.

14. Dovolací súd poukazuje na to, že ide o posúdenie konkrétnych skutkových okolností v danej veci týkajúcich sa striedavej osobnej starostlivosti rodičov o mal. dieťa týka sa hodnotenia skutkových zistení v procese dokazovania. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery, pretože v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižších inštancií, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP

15. Podľa názoru dovolateľa je jeho dovolanie prípustné aj v zmysle § 421 CSP.

16. Dovolací súd k tomuto dovolaciemu dôvodu uvádza, že bolo povinnosťou dovolateľa jednoznačne vymedziť právnu otázku a uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t.j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 písm. a), b) c) CSP zakladá prípustnosť dovolania, pričom nestačí len konštatovanie

nesprávneho právneho posúdenia vecí súdmi nižších inšancií a odkaz na § 421, ale dovolateľ musí riadne vymedziť právnu otázku a zároveň musí uviesť, ktorý z dôvodov prípustnosti považuje za daný a z akých dôvodov. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal len na § 421 CSP bez konkretizácie dovolacieho dôvodu a bez riadneho vymedzenia právnej otázky. V danom prípade ide o individuálne skutkové okolnosti v ktorých právnu otázku v zásade nemožno formulovať.

17. „Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne a riadne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnej rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. júla 2021, sp.zn. 7Cdo/93/2020). V zmysle uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že na podklade dovolania otca maloletého nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum v časti dovolania podaného podľa § 421 CSP.

18. Najvyšší súd v zmysle vyššie uvedeného odmietol dovolanie otca maloletého podľa § 447 písm. c) CSP (v časti, v ktorej namietal existenciu procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f) CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f) CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Dovolací súd o trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 453 ods. 1 CSP spôsobom uvedeným v druhej vete výroku tohto uznesenia (uplatnením pravidla pri neexistencii dôvodu na výnimku z neho).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.